

Miljøgodkendelse Ødisvej 15, 6000 Kolding

Meddelelsesdato
22. april 2015

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Tlf.: 79 79 74 39

Miljøgodkendelse efter husdyrloven
§ 11 stk. 2

2	Grundlag og Resumé	4
2.1	Grundlaget for miljøgodkendelsen	4
2.2	Sammenfatning	5
3	Generelle forhold	7
3.1	Kort beskrivelse af projektet	7
3.2	Meddelelsespligt	7
3.3	Gyldighed	7
3.4	Retsbeskyttelse og revurdering	8
4	Bedriftens placering	9
4.1	Placering i forhold til afstandskrav	9
4.2	Placering i henhold til landskabet og kommunale retningslinjer	9
5	Husdyrhold	11
5.1	Husdyrhold	11
6	Stald- og lageranlæg	12
6.1	Stalde og ammoniakemissionen	12
6.2	Lageranlæg	14
7	Foder	15
8	Energi, spildevand og affald	16
8.1	Energi- og vandforbrug	16
8.2	Spildevand	17
8.3	Olietanke og Affald	17
9	Gener fra husdyrbruget	18
9.1	Lugt, fluegener samt skadedyr	18
9.2	Støj, støv og Transport	19
9.3	Lys	20
10	Anlæggets ammoniakpåvirkning af natur	21
11	Generelt om arealer	25
11.1	Gødningsmængder	25
12	Driftsforstyrrelser og egenkontrol	26
12.1	Egenkontrol og dokumentation	26
12.2	Driftsforstyrrelser eller uheld	26
13	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	28
14	Ophør	32
14.1	Ophør af husdyrproduktionen	32

15	Konklusion	33
16	Klage- og søgsmålsvejledning og underretning	34
16.1	Klage- og søgsmålsvejledning	34
16.2	Underretning om godkendelsen.....	34
17	Bilagsoversigt	36

1 DATABLAD

ANSØGER

Navn	Jesper Christoffersen
Adresse	Vonsildvej 112, 6000 Kolding
Telefon nr.	40567553
Mail	Christiansminde@gmail.com

BEDRIFT

Adresse	Ødisvej 15, 6000 Kolding
Matr. nr.	16f, Vonsild by, Vonsild
CVR-nr.	28875304
CHR-nr.	85071

KONSULENT

Navn	Kopenhagen Fur – Vibeke Hagelskær Conradsen
Adresse	Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N.
Telefon nr.	72132805
E-mail	vlu@kopenhagenfur.com

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Kommune	Kolding Kommune
Sagsbehandler	Lise Arp
Kvalitetssikring	Marianne Yde
Journalnummer	15/1211

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefon nr.	79 79 79 79 – Landbrugsafdelingen 79 79 74 39
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

2 GRUNDLAG OG RESUMÉ

2.1 GRUNDLAGET FOR MILJØGODKENDELSEN

Ansøgningen

Der er med ansøgningen den 20. oktober 2014 ansøgt Kolding Kommune om tilladelse til en udvidelse af minkproduktionen på ejendommen Ødisvej 15, 6000 Kolding.

Husdyrproduktionen udvides fra 1.500 årstæver til 2.500 årstæver svarende til en udvidelse fra 51,7 DE til 86,2 DE. I forbindelse med udvidelsen nedrives to 2-rækkede haller, og der opføres fire 2-rækkede haller.

Der er desuden modtaget beregninger i ansøgningskema 69700 via www.husdyrgodkendelse.dk med senere opdateringer (farmN version 4.0 med beregningsmotor 2.2).

Grundlaget for miljøvurderingen

Miljøansøgningen med tilhørende bilag er hovedgrundlaget for kommunens miljøvurdering. Dertil har et miljøtilsyn i 2012 samt kommunens historiske miljøoplysninger bidraget til kommunens miljøvurdering af projektet.

Miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode jf. § 26, stk. 2 i husdyrloven.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring fra den 24. marts 2015 til den 14. april 2015 hos ansøger og øvrige parter i sagen. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen omfatter bedriften med CVR-nr. 28875304 med tilhørende dyrehold (CHR-nr. 85071). Bedriften er beliggende Ødisvej 15, 6000 Kolding.

Der hører 65 ha til ejendommen heraf 57,6 ha harmoniareal. Al jord bortforpagtes til Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding, og arealerne vil indgå i en § 16-miljøgodkendelse til Vyffs Vej 24.

Læsevejledning

Hovedparten af afsnittene i denne miljøgodkendelse er opdelt i to til tre underafsnit dels en miljøteknisk redegørelse, dels kommunens bemærkninger og vurdering og dels et afsnit om, hvilke vilkår afsnittet har medført.

Den miljøtekniske redegørelse beskriver primært de faktiske forhold på bedriften samt ansøgers ønsker og begrundelser for valg af bestemte forhold. I de efterfølgende afsnit fremgår kommunens miljøvurdering af den miljøtekniske redegørelse, og om der eventuelt skal stilles vilkår for at sikre, at forholdene ikke giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger. Flere steder i teksten er der henvist til love, bekendtgørelser mm. Den fulde titel for disse generelle tekster kan ses i bilag 2.

2.2 SAMMENFATNING

Dyrehold og driftsforhold

Jesper Christoffersen søger om en § 11- godkendelse for bedriften Ødisvej 15, 6000 Kolding. Han ønsker at ændre sin besætning fra 1.500 minktæver til 2.500 årstæver. Det svarer til en ændring fra 51,7 DE til 86,2 DE. I forbindelse med udvidelsen vil der blive nedrevet to 2-rækkede minkhaller midt på farmen, som erstattes af fire 2-rækkede haller.

Der hører 57,6 ha udspretningsareal til ejendommen, som bortforpagtes til Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding. Der hører en § 16-miljøgodkendelse til Vyffs Vej 24, som vil blive opdateret.

Anvendelse af Bedst Anvendelige Teknologi (BAT)

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg, er overholdt. Kravene er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik samt afgørelser faldet i Natur- og Miljøklagenævnet. Der er ikke fastlagt BAT-krav til udledning af fosfor fra mink.

Husdyrbruget foretager de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. § 19 i husdyrloven. De valgte teknikker er bl.a. tømning af gødningsrenderne dagligt, hvilket begrænser ammoniakfordampningen.

Eventuelle nabogener

Da afstandskravene i pelsdyrbekendtgørelsens § 3 er overholdt, forventes udvidelsen ikke at give anledning til mærkbare gener for naboerne.

Der vil desuden forsat blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Der vil blive et øget antal transporter til og fra ejendommen, som skyldes den øgede mængde husdyrgødning. Kørsel med gylle vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt. Ved kørsel på offentlige veje vil der blive kørt hensynsfuldt.

Risiko for forurening

En væsentlig risiko for forurening er håndtering af flydende husdyrgødning. Denne risiko er væsentlig minimeret, da gyllen suges op af gyllebeholderen med sugekran.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for minimering af risiko for uheld, som også indeholder beskrivelser af afhjælpende foranstaltninger ved eventuelle uheld.

Påvirkning af natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Ejendommen ligger i umiddelbar nærhed af to ammoniakfølsomme skove (Vonsild Skov og Nørreskov), hvortil der er beregnet ammoniakdeposition.

Nærmeste Natura 2000-område er Svanemosen, der er beliggende ca. 1,9 km vest for ejendommen. Nærmeste sårbare naturområde jf. husdyrlovens § 7 er en mose beliggende i Svanemosen ca. 1,9 km vest for staldanlægget.

Den nærmeste § 3-beskyttet natur er en mose ca. 1 km sydøst for ejendommen.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul beliggende 610 m nordøst for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er løvfrø.

Det vurderes, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke udgør en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 KORT BESKRIVELSE AF PROJEKTET

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der ønskes at udvide fra 1.500 årstæver til 2.500 årstæver svarende til en udvidelse fra 51,7 DE til 86,2 DE.

I forbindelse med udvidelsen nedrives to 2-rækkede haller, og der opføres i stedet fire 2-rækkede haller, således at de bliver en integreret del af farmen. Der vil i alt være 15 haller på ejendommen efter udvidelsen (se bilag 3).

3.2 MEDDELELSESPLIGT

Minkproduktionen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, som ligger til grund for godkendelsen. Ændringer eller udvidelser af bedriftens indretning eller drift, der kan have betydning for miljøet, skal meddeles Kolding Kommune.

Det gælder for eksempel ved:

- Bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller tilhørende foranstaltninger og staldsystemer.
- Ændring af indretning og afløbsforhold.
- Ændring af opbevaring, håndteringspraksis og mængder af husdyrgødning.
- Ændringer af arealer til bedriften.
- Ændringer i ejerforhold.

Det er kommunen, der skal vurdere om evt. planer for ændringer kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse, eller om de forudsætter en anmeldelse og evt. et tillæg.

Miljøgodkendelsen skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til bedriften. Et eksemplar af nærværende miljøgodkendelse skal til enhver tid være tilgængeligt og bekendt for de personer, der har ansvaret for bedriftens indretning og drift

VILKÅR

1. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes på tlf. 79 79 74 39.

2. Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af, hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld i fremtiden.

3.3 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen forventes at blive iværksat, når miljøgodkendelsen foreligger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge husdyrlovens § 33 skal der i en miljøgodkendelse fastsættes en frist for udnyttelse af miljøgodkendelsen. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. § 33 i husdyrloven.

VILKÅR

3. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden.

3.4 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Retsbeskyttelse

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i husdyrlovens § 40 stk. 2.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser mv.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2023.

4 BEDRIFTENS PLACERING

4.1 PLACERING I FORHOLD TIL AFSTANDSKRAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til husdyrloven skal produktionsanlæg, der kan betragtes som nybyggeri, udvidelse eller ombygning overholde bestemte afstandskrav. I dette projekt foregår udvidelsen integreret i den eksisterende minkfarm, da to 2-rækkede minkhaller vil blive nedrevet og fire 2-rækkede minkhaller vil blive opført.

Der er ingen ændring i afstandene til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse eller byzone efter udvidelsen. Pelsdyrbekendtgørelsens afstandskrav er derved overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge de skærpede krav til lugt i pelsdyrbekendtgørelsen er forbudszonen i forhold til naboer 100 m for pelsdyrfarme under 10.000 årstæver, dog således at der er et skærpet krav på 50 m til etablering af gyllebeholdere.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er en enkeltbeboelse, som ligger i en afstand af mere end 500 meter syd for minkfarmen (Vonsildvej 188). Naboejendommen Vonsildvej 186 er beliggende ca. 350 m fra pelsdyrfarmen men har landbrugspligt. Dermed er afstandskravet overholdt, da lovkravet er 100 meter til nærmeste nabobeboelse.

Nærmeste byzone er beliggende ca. 600 m nord for pelsdyrfarmen. Afstandskravene til byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt, da der er mere end 300 m til en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone.

Gyllebeholderen er beliggende øst for pelsdyrfarmen. Den nærmeste beboelse ligger ca. 380 m fra gyllebeholderen. Øvrig bebyggelse er beliggende mere end 500 m fra gyllebeholderen, og der er ikke byzone i umiddelbar nærhed.

Der er desuden foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet, som viser, at geneafstandene til nabobeboelse, samlet bebyggelse samt byzone ligeledes er overholdt (se nærmere afsnit 9.1).

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at udvidelsen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende. Da udvidelsen af anlægget ligeledes foregår integreret inde på farmen, vurderes det ikke nødvendigt at stille skærpede vilkår i forhold til bedriftens placering.

4.2 PLACERING I HENHOLD TIL LANDSKABET OG KOMMUNALE RETNINGSLINJER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 600 m syd for Kolding (byzone). Anlægget ligger i skovrejsningsområde men udenfor bevaringsværdige landskaber (herunder værdifuldt landskab og større uforstyrret landskab). Ejendommen ligger heller ikke i økologisk forbindelsesområde.

Der ligger særlige økologiske forbindelsesområder og potentielle forbindelsesområder tæt omkring ejendommen. Det nærmeste særlige økologiske forbindelsesområde ligger ca. 175 m øst for ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen er i jordbrugsområde. Der er etableret beplantning omkring ejendommen.

Der bygges nyt i forbindelse med udvidelsen, men da denne vil foregå integreret på ejendommen, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke er i modstrid med kommuneplanen og den øvrige planlægning.

Det vurderes, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, som nødvendiggør en skærpelse af afstandskravene, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår til de planmæssige forhold.

5 HUSDYRHOLD

5.1 HUSDYRHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ansøges om et dyrehold på 2.500 årstæver svarende til 86,2 DE (2014-tal).

Udvidelsen af dyreholdet vil finde sted i nybyggede pelsdyrhaller, der vil blive bygget integreret inde på farmen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode jf. § 26, stk. 2 i husdyrloven. Derfor tager vurderingen i denne miljøgodkendelse udgangspunkt i dyreholdet før tilladelsen blev givet i 2011 på 1.500 årstæver.

Der stilles vilkår til dokumentationen af dyreholdet i forbindelse med tilsyn og andet.

VILKÅR

4. Miljøgodkendelsen omfatter en husdyrproduktion på 2.500 årstæver svarende til en årsproduktion på 86,2 DE. Årsproduktionen dokumenteres på baggrund af gødningsregnskab.

6 STALD- OG LAGERANLÆG

6.1 STALDE OG AMMONIAKEMISSIONEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle eksisterende pelsdyrhaller er etableret med ophængte gødningsrender (bredde 30 cm), og gødningsrenderne tømmes automatisk hver dag ved hjælp af snegl.

I forbindelse med udvidelsen nedrives to 2-rækkede minkhaller, og der opføres i stedet fire 2-rækkede haller.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er i foråret 2013 gennemført to VERA-test af ammoniakreduktionseffekten ved hyppig udmugning hos mink. Der blev foretaget målinger af effekten på ammoniakfordampning ved hhv. daglig udmugning og udmugning to gange ugentligt i forhold til en reference med en ugentlig udmugning. Ifølge de nye undersøgelser er stalddabet ved ugentlig udmugning (referencen) i gennemsnit 26,5 %.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakkrav er 1,16 kg N per årstæve, og det er fastsat ud fra pelsdyrvejledningens krav om et tab på 1,65 kg N per årstæve. Nye VERA test har underbygget disse tal.

Hyppig udmugning

VERA-testen har desuden dokumenteret effekten af 2 gange ugentlig udmugning og daglig udmugning. Effekten er betydelig større end tidligere antaget. Der er fundet en reduktionseffekt på 30,6 % ved 2 gange ugentlig udmugning og 25,9 % ved daglig udmugning. Den faglige forklaring på, at effekten er større ved 2 ugentlige udmugninger er dels, at hyppig udmugning giver større tab fra siderne, og dels at omdannelsen af urea til ammonium (og dermed også ammoniak) via urease i praksis tager længere tid end antaget. Et supplerende studie viser, at kun en lille del af urea blev omdannet og medførte ammoniakemission de første 3 dage efter udskillelse.

Indtil der er foretaget de nødvendige lovgivningsmæssige ændringer og ændringer af IT-an søgningssystemet på husdyrgodkendelse.dk foreslår Miljøstyrelsen, at den nye viden indarbejdes "manuelt" i igangværende sager. Hvis der i ansøgningssystemet vælges "daglig udmugning", som indregnes med en effekt på 0,3 kg N per årstæve, og render der er 6 cm bredere end reelt, fås en samlet effekt på 0,45 kg N per årstæve svarende til en reduktion på ca. 27 %. De anvendte tilvalg vedrørende udmugningshyppighed og rendebredde skal på baggrund af nye VERA-test ikke nødvendigvis fastsættes som vilkår.

Vilkår til opfyldelse af BAT og generelt ammoniakkrav

Den samlede vurdering er derfor, at der i forhold til BAT skal fastsættes vilkår om udmugning hver dag, halm ad libitum under forudsætning af foder med under 31 % protein.

Ifølge de foreliggende oplysninger er de eksisterende minkhallerne indrettet med gødningsrender med en længde over 50 m og derover, en daglig tømning samt en rendebredde på 30 cm. Den indtastede nudrift med tilhørende stalssystem stemmer overens med kommunens oplysninger.

De nye haller vil blive indrettet med gødningsrender med en redbredde på 36 cm og med daglig udmugning.

Det skal sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne jf. husdyrlovens § 19.

Ved vurderingen af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 11 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra minkproduktion, skal der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for det konkrete projekt med en produktion på 2.500 årstæver.

Der skal således fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for minkproduktionen ud fra grænseværdien 1,30 kg N per årstæve for eksisterende minkhaller. Da ansøgningen om godkendelse er omfattet af et reduktionskrav på 30 % svarende til 1,16 kg N pr. årstæve, skal emissionsgrænseværdien korrigeres i forhold til niveauet for reduktionskravet i henhold til beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Tabel 1: Beregning af ammoniakemissionskrav.

Stald	Antallet af årstæver, stk.	Emissionsgrænseværdi, kg N pr. årstæve	Samlet emissionskrav
Eksisterende pelsdyrhaller	1780	1,16	2064,8
Nye pelsdyrhaller	720	1,0	720,0
I ALT	2.500		2784,8

Efter beregningerne på baggrund af kravet om maksimalt ammoniaktab på 1,16 kg N pr. årstæve i eksisterende haller og 1 kg N pr. årstæve i nye haller jf. NMK-131-00140 udgør den samlede emissionsgrænseværdi for bedriften derfor **2.784,8 kg N/år**.

Ammoniakemissionen fra anlægget er beregnet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge beregningerne bliver ammoniakemissionen i ansøgt drift i alt 2749 kg N. Det ses desuden af beregningerne, at det maksimale ammoniaktab i de eksisterende haller er 1,14 kg N pr. årstæve, mens de i de nye haller er 0,99 kg N pr. årstæve.

Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi kan ansøger selv bestemme, hvor på minkfarmen ammoniakreducerende virkemidler til opfyldelse af grænseværdien ønskes anvendt.

For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt er der daglig tømning af gødningsrenderne i både de eksisterende og de nye haller, og ansøger har desuden valgt at tilføre halm ad libitum.

BAT for pelsdyrbranchen er et proteinindhold på 31 % af OE i ugerne 30-47 samt tildeling af halm ad libitum. Proteinindholdet i foderet samt halm ad libitum vil blive stillet som et vilkår til farmen, og vilkåret på foder er placeret under afsnit 7 om foder. Der er desuden stillet et vilkår om redbredden på de nye haller og daglig tømning af gødningsrenderne i hallerne.

Det vurderes, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT. Vilkårene 5, 6, 7 og 8 fastholder projektets forudsætninger og sikrer, at projektet overholder den samlede emissionsgrænseværdi. Der skal derfor ikke suppleres med et vilkår om den maksimale ammoniakemission.

VILKÅR

5. I de nye pelsdyrhaller skal der etableres gødningsrender med en bredde på mindst 36 cm.
6. Gødningsrenderne skal tømmes dagligt, dog ikke i perioder med længerevarende frost.
7. I minkhallerne skal der til opsamling af næringsstoffer i den urin, der afsættes uden for gødningsrenderne altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå redekasserne (halm ad libitum). Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

6.2 LAGERANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg til opbevaring af gylle

Minkfarmen råder over én gyllebeholder med en kapacitet på 1.270 m³.

Normtallet for gylle er 0,47 m³ pr. årstæve. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen er 0,47 m³ x 2.500 tæver = 1.175 m³. Med en gyllebeholder med en opbevaringskapacitet på 1.270 m³ er kravet om kapacitet til 9 måneders opbevaring ((1.175 m³/12 måneder) x 9 måneder = 881,3 m³ er denne opfyldt.

Den eksisterende gyllebeholder er med naturlig flydelag.

Tømningen af gylletank foretages med sugekran.

Anlæg til opbevaring af fast gødning

Der renses for foder- og gødningsrester under burene en gang om ugen. Fra den 1. maj til den 1. november fjernes halmen under burene én gang om måneden, mens halmen fjernes hver anden måned den resterende del af året. Halmen lagres enten på den eksisterende møddingsplads eller kommes i gyllebeholderen.

En gang årligt rengøres minkhallerne fuldstændigt dvs. bure, redekasser, hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres grundigt evt. med højtryksrensere.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til lovgivningen skal der mindst være kapacitet til 9 måneders gylleproduktion, hvilket er overholdt på bedriften.

Da der anvendes naturligt flydelag som overdækning på den eksisterende gyllebeholder, skal flydelaget jævnligt kontrolleres. Et naturligt flydelag skal være tæt og stabilt. Egenkontrollen skal nedskrives i en logbog mindst én gang om måneden. Hvis flydelaget brydes, skal det være genetableret senest 7 dage efter bruddet konstateres. Reglerne om egenkontrol af flydelaget er fastlagt i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Tømningen af gyllebeholderne foretages med sugekran, hvilket betyder, at risikoen for spild i forbindelse med tømningen som udgangspunkt er lav.

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af gødningen foregår i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen og er miljømæssigt forsvarligt. Derfor stilles der ikke yderligere vilkår til lageranlægget.

7 FODER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder til mink produceres centralt på fabrik som færdigfoder. Ansøger har ingen indflydelse på fodersammensætningen, men tilsætter vand i foderet efter behov, så foderet får den rette konsistens.

Foderet tilpasses dagligt minkens vækststadium, hvilket optimerer foderoptagelsen. Der fodres 2 gange dagligt i perioden fra slutningen af maj til ultimo august i redekasserne. Herefter 1 gang på buret, hvilket minimerer spild af foder og fremmer optagelsen af næringen fra foderet i dyret.

Foderet opbevares i silo. Fodersiloer står på et befæstet areal med afløb til pumpeump. Fra pumpeump pumpes vaskevandet ved hjælp af en dykpumpe til gødningsrenderne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På pelsdyrfarme er der klare krav om håndtering og opbevaring af foder jf. § 9 i pelsdyrbekendtgørelsen. De ovennævnte krav i bekendtgørelsen er overholdt i projektet, da foderet bliver opbevaret i en tæt silo på ejendommen. Desuden vaskes foderrekvisitterne på en dertil indrettede vaskeplads.

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af foder sker miljømæssigt forsvarligt på ejendommen. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille skærpende krav til opbevaringen og håndteringen af foder på ejendommen.

BAT for pelsdyrbranchen er et proteinindhold på 31 % af OE i ugerne 30-47, hvorfor det vil blive stillet et vilkår til proteinindholdet i foderet for hele farmen.

VILKÅR

8. Der skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % OE i uge 30-47. Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

8 ENERGI, SPILDEVAND OG AFFALD

8.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 2: Ressourceforbrug

Ressource	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt drift	Ændring i %
Elforbrug (KWh)	12.000	14.000	16,7
Vand (m ³)	1.023	1.425	39,3
Dieselolie (l)	1.500	1.500	0

Energiforbrug

Det nuværende elforbrug er på 12.000 KWh/år. Heraf vurderes forbruget at fordele sig på ca. 3.500 kWh til minkfarmen og ca. 8.500 kWh til gyllepumperne.

Udvidelsen anslås til at give et øget elforbrug på ca. 2.000 kWh, hvilket svarer til en stigning på ca. 17 % til 14.000 KWh/år.

Vandet på minkfarmen holdes frostfrit ved cirkulation og opvarmning fra oliefyr.

Der bruges dieselolie på farmen til de fleste af farmens maskiner. Diesel lagres i godkendt dieseltank. Dieselforbruget på årsbasis er på 1.500 liter og er afhængigt af vejret, da en lang og hård vinter vil medføre et højere dieselforbrug til opvarmning af drikkevandet hos minkene. Udvidelsen forventes ikke at medføre en stigning i forbruget af dieselolie, da de 1.500 l er et anslået forbrug, og udvidelsen sker integreret i farmen.

Vandforbrug

Vandforsyningen kommer fra et privat vandværk. Der bruges vand til vanding af minkene og rengøring af fodersilo og farm. Det nuværende vandforbrug er på 1.023 m³ vand/år. Det forventes at vandforbruget stiger til 1.425 m³/år med udvidelsen svarende til ca. 39 %.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandventilerne er nye og monteret således, at vandspildet er reduceret til et minimum, hvilket også reducerer kravet til opbevaringskapacitet af gyllen.

En gang årligt rengøres farmen fuldstændigt, hvilket er beskrevet under afsnit 9.1. Rengøring med højtryksrensere foretages efter behov og ikke nødvendigvis årligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energi- og vandforbrug

Minkhallerne er med naturlig ventilation og belysning, som ikke anvender el. Desuden er vandventiler på farmen af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. På farmen følges branchekode for god farmpraksis af Kopenhagen Fur. Branchekoden indeholder blandt andet vejledning til indretning af bure, vand, foder, rengøring, medicinbehandling mm.

Kolding Kommune vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug. Det er derfor ikke nødvendigt at stilles skærpende krav til energi- og vandforbruget på ejendommen.

8.2 SPILDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Rengøringsvand og vand fra vaskeplads opsamles og føres til gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Mængderne af spildevand i ansøgt drift ændres ikke i forhold til nudriften, da vask af fodermaskine og silo allerede foregår dagligt. Kolding Kommune vurderer derfor, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift (se afsnit 6.2 Lageranlæg).

Samlet vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Der er ingen forhold, der kræver, at der stilles skærpende krav til håndteringen af spildevand og regnvand.

8.3 OLJETANKE OG AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en 1200 l olietank fra 2008 til diesel på ejendommen.

Der er et begrænset brug af kemikalier på farmen. Tom emballage samt rester afleveres på genbrugsplads. Det er sjældent, at der er restprodukter, da det tilstræbes at disponere kemikalierne. Evt. pesticider og restprodukter oplagres i frostsikret rum.

Eventuel spildolie opbevares i godkendte beholdere og afhentes ved service.

Dyr, der dør i løbet af året, opbevares i fryser til senere pelsning eller i lukket container, som afhentes af DAKA.

Tabel 3: Håndtering af farligt affald.

Affaldstype	Mængder	Bortskaffelse
Farligt affald (pærer, spraydåser, oliefiltre og batterier)	15-18 stk.	genbrugsplads
Klinisk risikoaffald og medicinrester	800 stk.	Modtagestation Syddanmark I/S
Døde dyr	200 kg	DAKA
Papir og pap	10-20 kg	genbrugsplads
Nylonsnor	400 m	genbrugsplads

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og bortskaffelsen skal derfor ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Det vurderes, at håndteringen og opbevaringen af olie og kemikalier er miljømæssigt forsvarligt, såfremt den til enhver tid lever op til kommunens affaldsregulativ. På den baggrund finder kommunen det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår til ejendommens håndtering og bortskaffelse af affald herunder farligt affald.

9 GENER FRA HUSDYRBRUGET

9.1 LUGT, FLUEGENER SAMT SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugt stammer primært fra minkene og minkhallerne. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med håndtering af husdyrgødning som for eksempel pumpning og omrøring.

Der renses for foder- og gødningsrester under burene en gang om ugen. Fra den 1. maj til den 1. november fjernes halmen under burene én gang om måneden, mens halmen fjernes hver anden måned den resterende del af året. Halmen lagres enten på den eksisterende møddingsplads eller kommes i gyllebeholderen.

En gang årligt rengøres minkhallerne fuldstændigt dvs. bure, redekasser, hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres grundigt evt. med højtryksrensere.

Fluer bekæmpes med smøresnore, der smøres efter behov ca. 4 gange årligt. Redekasserne behandles med loppepulver (dimilin) ca. tre gange om året forud for, at hvalpene fødes, igen når hvalpene udsættes, og igen når avlsdyrene er på plads.

Sandet udskiftes ikke hvert år. Der fyldes op efter behov. Der benyttes hydratkalk på sandet og gulvet på farmen lige før salg af avlsdyr i november, så der allerede ligger kalk, når der vaskes ned senere efter pelsning.

Møg fra hvalpenettene skabes af nettet og kommes direkte i gyllebeholderen for at undgå tilhold af fluer. Foderrester ved stolper fjernes løbende.

Der er indgået aftale med et firma omkring bekæmpelsen af rotter. Bekæmpelsen sker efter behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Der vil forekomme perioder med større lugtafgivelse i forbindelse med tømning af gylletank og udbringning af gylle, men dette forhold må man som nabo til en landbrugsbedrift som udgangspunkt acceptere. Udbringning af husdyrgødning reguleres i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen (se tabel 4).

Tabel 4: Lugtgenafstande fra ejendommen til områder (beregnet ved fuld produktion).

Områdetype	Ukorrigeret genafstand fra ejendommen til områdetypen	Afstanden fra ejendommen til områdetypen
Byzone (Kolding)	216 m	~ 600 m
Samlet bebyggelse (Vonsild)	157 m	~ 1 km
Enkelt bolig (Vonsildvej 188)	95 m	~ 500 m

Nærmeste samlet bebyggelse er Christianshave i Vonsild, og afstanden hertil fra staldanlægget er ca. 1 km. Genafstanden er beregnet til ca. 157 m, og lugtgenekravet er dermed overholdt med god margin.

Den nærmeste ejendom uden landbrugspligt, Vonsildvej 188, ligger ca. 500 m syd for anlægget, og lugtgenekriteriet er dermed overholdt.

Koldings byzone ligger ca. 600 m nord for anlægget. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt med god margin.

Da afstandskravene til naboer og samlet bebyggelse er overholdt (se afsnit 4.1), og lugtberregningerne desuden viser, at geneafstandene overholdes, vurderes det, at der sandsynligvis ikke vil forekomme lugtgener i forbindelse med udvidelsen. Ifølge Kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Minkfarmens drift må ikke give anledning til flue- og lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området, og derfor skal reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen sikres overholdt. Det betyder, at det skal sikres, at der foretages rengøring i minkhallerne, herunder at der renses i, under og omkring burene mindst én gang om ugen jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 1, og at der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer jf. bekendtgørelsens § 8. Der er desuden krav til opbevaring af foder jf. § 9 i pelsdyrbekendtgørelsen.

Følgende vilkår for kontrol med overholdelse af reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen stilles for at sikre den størst mulige reduktion af fluegener for de omkringboende.

VILKÅR

9. EGENKONTROL. Der skal føres logbog med angivelse af tidspunkt og forbrug af midler til fluebekæmpelse.

10. Der skal på ejendommen foretages effektiv rottebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

11. Opbevaring af foder skal ske så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Foderrester skal dagligt kommes i gylletank eller opbevares på møddingsplads.

9.2 STØJ, STØV OG TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støjkilderne er den almindelige transport og maskiner på minkfarmen, samt i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts. Ændringerne i støjkilderne efter udvidelsen er begrænset til de ekstra transporter af gylle og halm samt lidt længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen. Ligeledes forlænges pelsningsperioden med nogle få dage.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler før og efter udvidelsen (tabel 5).

Tabel 5: Transport til og fra ejendommen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Indlevering af foder	288	288
Fyringsolie/brændstof	1	1
Afhentning af skind	3	3
Afhentning af døde dyr	1	1
Diverse sækkevarer	2	2
Udbringning af husdyrgødning	31	45
Transport af halm	3	3
Dagrenovation	Kommunal ordning	Kommunal ordning
I alt	329	343

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 326 til ca. 340 om året. Det vil sige en stigning på 14 transporter om året. Stigningen skyldes den øgede mængde husdyrgødning. Transporterne vil primært foregå i dagperioden. Dog kan der i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning forekomme transporter tidlig morgen og sen aften. Denne transport vil dog kun ske i en begrænset periode om foråret.

Der transporteres 2-3 læs halm til farmen i høstperioden. Alle læs kommer på samme dag.

Al transport til og fra bedriften vil foregå gennem den nuværende indkørsel ved Ødisvej.

De primære årsager til støv på en minkfarm er halmrester og de hår, som udvikles under minkens pelsskifte. Der er ingen større støvgener i forbindelse med driften på ejendommen.

Der kan forekomme støv i forbindelse med håndtering af halm og i nogle tilfælde ved trafik til og fra ejendommen, men dette vil foregå uden at være til gene for naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at bedriften har få støjkilder og vil derfor under normal drift have en lav støjbelastning.

Kolding Kommune har ikke tidligere modtaget klaget over støj fra ejendommen. Da forbudszo- nen på 100 m til nabobeboelse og byzone er overholdt, vurderes det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår vedrørende støj.

Gener for de omkringboende i forbindelse med færdsel til og fra minkfarmen indgår i vurderin- gen af den ansøgte produktionsudvidelse jf. husdyrlovens § 19 og husdyrbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Kommunen skal således vurdere, hvilke miljøgener (lugt, støv, støj) naboer og an- dre vil kunne opleve fra transporten til og fra husdyrbrug, mens selve færdslen på offentlig vej reguleres af politiet.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervs- område, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Kommunen har ikke tidligere modtaget klager over gener fra transporten på bedriften.

Det vurderes, at den anvendte transportvej til og fra ejendommen er hensigtsmæssig. Da an- tallet af transporter anslås at stige med 14 transporter årligt, forventes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Derfor vurde- res det, at der ikke er grundlag for at stille vilkår vedrørende transporten til og fra bedriften.

9.3 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mink tåler ikke påvirkning af kunstig lys. Derfor er der ikke nogle væsentlige lyskilder på ejen- dommen. Der er ingen udendørs belysning, som kan være til gene for naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der ikke er udendørs belysning på ejendommen, som kan være til gene for naboer, stiller Kolding Kommune ikke vilkår i forhold til lys.

10 ANLÆGGETS AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUR

Der er ingen arealer knyttet til denne miljøgodkendelse, da alle arealerne er bortforpagtet til Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding. Det drejer sig om i alt 57,6 ha.

I dette afsnit er der lavet en samlet beskrivelse, vurdering og vilkår for anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er foretaget beregninger i det elektroniske ansøgningssystem. Beregningerne viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er 2.749 kg N. I nudriften er fordampningen 2.475 kg N. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 274 kg N pr. år i forhold til nuværende drift.

Ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget efter udvidelsen fordeler sig med 1.021 kg kvælstof fra hallerne og 188 kg kvælstof fra gødningslagre. Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 30 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Reduktionskravet gælder for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides.

Ansøger har opfyldt dette krav og i ansøgt drift medfører dette, at ammoniaktabet pr. årstæve er henholdsvis 1,14 kg N og 0,99 kg N afhængig af, hvilken del af staldanlægget tæverne befinder sig i bilag 3.

Særligt sårbare naturområder

Jf. reglerne skal der i forhold til påvirkning af de nærmeste sårbare naturområder, herunder § 7-områder, regnes på den samlede merbelastning med ammoniak i forhold til det udgangspunkt, der var gældende pr. 1. januar 2007 (husdyrlovens vedtagelse).

Nærmeste § 7-naturområde i Kolding Kommune er Svanemosen, som ligger ca. 1,9 km vest for staldanlægget. Svanemosen er ligeledes det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (habitatområde nr. 250). Der er 7,8 km til det internationale naturbeskyttelsesområde, habitatområde nr. 47 Lillebælt, som er beliggende øst for anlægget.

Særligt beskyttede arter

Detaljeret redegørelse for særligt beskyttede arter fremgår af bilag 4.

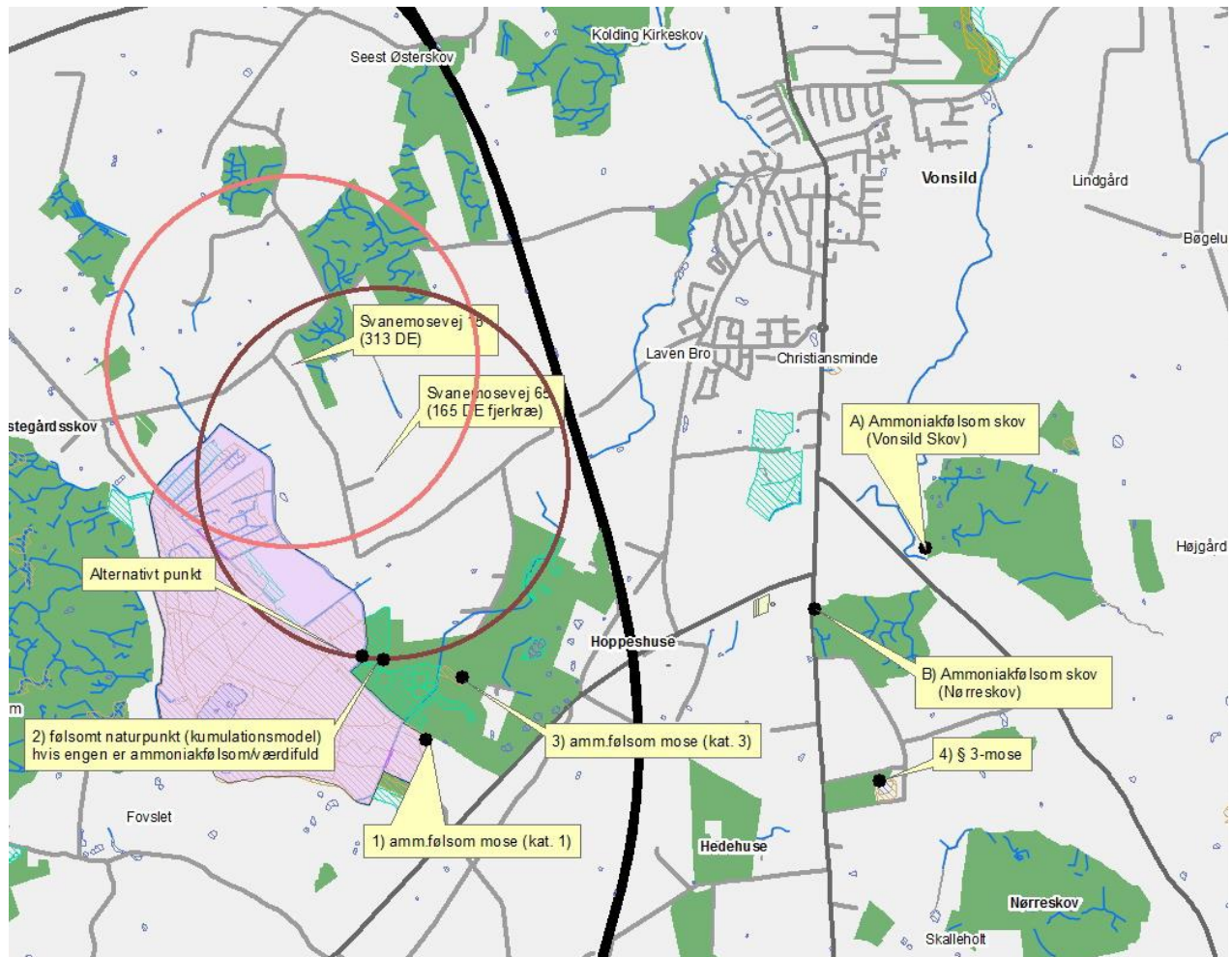
Andre naturområder

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning.

Der er beregnet ammoniakdeposition på terrestriske naturtyper, der fremgår af figur 1. Beregningen fremgår af tabel 5.

Der er beregnet til tre moser og en eng (jf. kortet på figur 1). Det er desuden vurderet, at skovene nord og nordøst for ejendommen er ammoniakfølsomme, hvorfor der ligeledes er beregnet ammoniakdeposition på disse (jf. figur 1 og tabel 6).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Figur 1. Naturpunkter, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition.

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der udlagt bufferzoner, hvilket dog ikke er relevant for nærværende projekt, da nærmeste § 7-område ligger ca. 1,9 km fra anlægget.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 30 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem, da ansøgningen er indkommet til kommunen i 2014. Ammoniaktabet beregnes ud fra normtal for kvælstofudskillelsen af dyr (norm 2014/2015).

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % er overholdt for denne udvidelse i form af hyppigere tømning af render samt optimering af foderets sammensætning (indhold af protein). Husdyrbrugets samlede emission af ammoniak er vurderet under afsnittet om bedst anvendelige teknik (se redegørelse herfor i afsnit 6.1 og 13).

Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 16 kg N/ha/år (2012-data), og har været faldende i forhold til beregningerne fra 2005 (19 kg N/ha/år) og 2009 (16,5 kg N/ha/år), men stigende i forhold til 2007 (15 kg N/ha/år).

Nedenfor følger redegørelse for naturområdernes sårbarhed og vurdering af projektets konsekvenser for naturområderne.

Tabel 6: Beregning af ammoniakdeposition til naturtyper.

Naturtype	Placering af naturtype ift. anlægget	Merdeposition (kg N)	Total deposition (kg N)
1) § 7-mose	ca. 1,9 km SV	0	0
2) § 3-eng	ca. 2 km V	0	0
3) § 3-mose	ca. 1,6 km V	0	0
4) § 3-mose	ca. 1,1 km SØ	0	0
A) Vonsild Skov	ca. 890 m Ø	0	0,3
B) Nørreskov	ca. 220 m Ø	0,4	3,1

§ 7-natur

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i umiddelbar nærhed af § 7-beskyttet natur. Det nærmeste § 7-natur, en mose, ligger ca. 1,9 km sydvest for anlægget. Mosen er beliggende indenfor Natura 2000-området Svanemosen.

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra hele husdyrbrugets stald(e) og lager - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra eksisterende bedrifter. Der ligger to husdyrbrug i nærheden af § 7-mosen, og der stilles et skærpet krav til totaldepositionen på maks. 0,2 kg N/ha/år.

Da den beregnede totaldeposition er beregnet til 0, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke mosen væsentligt med luftbåren ammoniak.

Øvrig § 3-natur

Ifølge Miljøstyrelsen udgør en merdeposition på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke et væsentligt merbidrag, og kan derfor ikke medføre en tilstandsændring af de konkrete § 3-områder.

Da den beregnede merdeposition til nærmeste § 3-natur (engen vest for anlægget samt de to moser) er beregnet til 0, vurderes det, at udvidelsen ikke medfører en tilstandsændring af § 3-engen og § 3-moserne vest og sydøst for anlægget.

Ammoniakfølsomme skove

Da merbelastningen er under 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år, vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af skovene. Projektet kan derfor ikke medføre en tilstandsændring af skovene øst for anlægget.

Natura 2000-områder

Det nærmeste habitatområde, Svanemosen er beliggende ca. 1,9 km vest for husdyrbruget. Beregningen af ammoniakdepositionen til § 7-mosen i kanten af Svanemosen giver 0 kg ammoniak i totaldeposition, og merdepositionen er ligeledes beregnet til 0. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt med luftbåren ammoniak.

Særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Detaljeret redegørelse og vilkår for særligt beskyttede arter fremgår af bilag 4.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul beliggende ca. 610 m nordøst for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er løvfrø. Der er beregnet ammoniakdeposition på det nærmeste vandhul nord for ejendommen, og beregningen giver en merdeposition på 0. Det vurderes derfor, at vandhullet tilstand ikke vil ændre sig som følge af produktionsudvidelsen. Det samme gælder tilstanden for de vandhuller, der ligger nord for ejendommen længere væk end ca. 610 m.

Kolding Kommune har vurderet, at depositionen fra anlægget ikke vil medføre en ændring af naturområdernes tilstand og dermed ikke en ændring af evt. levesteder for bilag IV-arter.

På baggrund af afstande fra anlæg til lokaliteterne og den beregnede ammoniakdeposition i retning af disse vurderer Kolding Kommune, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Samlet konklusion vedr. anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Samlet vurderer Kolding Kommune, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne, da merdepositionen ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år.

Samlet set vurderes ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag - hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktion af ammoniakemissionen er behandlet andre steder i godkendelsen.

11 GENERELT OM AREALER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der hører 57,6 ha udspretningsareal til ejendommen, som er bortforpagtet til Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Arealerne, der modtager husdyrgødning fra dette projekt, vurderes i § 16-miljøgodkendelsen til modtageren Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding.

Der er stillet vilkår om, at al husdyrgødning fra ejendommen afsættes til en godkendt modtager.

VILKÅR

12. Al husdyrgødning skal afsættes til en godkendt modtager/tredjemand.

11.1 GØDNINGSMÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ændringer af håndteringspraksis og mængder af husdyrgødning, eller hvis der sker ændringer af arealerne til bedriften, skal dette anmeldes til Kolding Kommune, der skal vurdere om projektet kræver tilladelse efter husdyrloven.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bemærkninger til og vurdering af udbringningen af husdyrgødningen er foretaget i § 16-miljøgodkendelsen til modtager Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding.

Der er stillet vilkår til, at al husdyrgødningen afsættes. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende gødningsmængderne, da anden myndighed fører tilsyn med harmonikrav med mere.

12 DRIFTSFORSTYRELSE OG EGENKONTROL

12.1 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres egenkontrol over dødsfald, gødningsregnskab og logbog over flydelag på gyllebeholderen.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og det tjekkes, om anlæggene kører, som de skal.

Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Pumpning af gylle fra staldanlæg foregår dagligt og under overvågning.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, hvor forholdsregler i forbindelse med driftsuheld eller uheld er beskrevet.
- Serviceeftersyn på maskiner m.m. overholdes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en rutine, der sikrer en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår. Der står opført flere egenkontrol-vilkår under de specifikke afsnit.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for egenkontrol og dokumentation.

VILKÅR

13. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Til dokumentation skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises de seneste 3 års gødningsplaner inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning (skema B1).

14. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

12.2 DRIFTSFORSTYRELSE ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og heraf vil fremgå en liste med relevante telefonnumre i forbindelse med driftsforstyrrelser eller uheld. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld.

Gyllebeholderne kontrolleres visuelt for kabelbrud, skader, revner, utætheder m.m. én gang om året. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandøren af gylletanken for udbedring af skaden.

Pumpning af gylle foretages altid under overvågning. Gyllerenderne i de eksisterende haller tømmes ugentlig og pumpes over til gyllebeholder vha. snegl. Pumperne hertil er placeret internt på farmen. Mængden af gylle, der pumpes pr. gang, er begrænset, hvorved risikoen for miljøforurening er begrænset. Påfyldning af gyllevogn sker med selvsugende kran.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening. På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

15. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

13 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det skal sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler, men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i minkgødningen er i stadig udvikling.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der er omfattet af § 11 i husdyrloven, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring, udbringning og behandling af husdyrgødning.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for minkfarme, er mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug universelle indenfor landbrugsområdet og kan derfor overføres til minkfarme.

Miljøstyrelsen har på godkendelsestidspunktet ikke udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår inklusiv emissionsgrænseværdier for minkproduktion, men der er faldet et par principielle afgørelser i Natur- og Miljøklagenævnet, der beskriver, hvordan det sikres, at en minkfarm lever op til kravet om anvendelse af BAT. BAT er en retlig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

Vurdering af BAT i dette projekt vil derfor omhandle følgende områder:

- Management
- Staldindretning
- Foder herunder fosfor
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

På farmen følges Kopenhagen Furs branchekode for god farmpraksis. Branchekoden indeholder blandt andet vejledning til indretning af bure, vand, foder, rengøring, medicin håndtering mm.

I bedriftens driftsregnskab opgøres forbrug af el og vand.

Genanvendeligt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug via modtagestation.

Rengøring i og omkring fodersilo foretages jævnlige.

Der foretages dagligt eftersyn og løbende service på driftsanlægget efter behov.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld som kemikalier, gylle og brand m.v. er beskrevet.

Der føres egenkontrol overfølgende emner:

- Løbende udarbejdelse af foderplaner i samarbejde med konsulent, således blandingen altid er optimeret.
- Regnskab over vand- og energiforbrug.
- Logbog føres for tilstand af flydelag.
- Gyllepumpning overvåges.
- Gyllebeholderen kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollør.
- Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.

Staldindretning

Ved vurderingen af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 11 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra minkproduktion, skal der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for anlægget.

Emissionsgrænseværdien fastsættes på baggrund af en kombination af virkemidler, hvorved der ligesom husdyrbrug omfattet af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier foretages en omkostningsbaseret vurdering af, hvad der kan lade sig gøre.

Med afgørelsen NMK 131-00140 af den 12/9 2013 slår Natur – og Miljøklagenævnet fast, at emissionsgrænseværdierne skal fastsættes efter virkemidlerne for de eksisterende haller. Selve beregningen fremgår af afsnit 6.1 Stalde og ammoniakemission.

Det eksisterende staldsystem består af ophængte 30 cm gyllerender, som tømmes dagligt.

Der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for minkproduktionen ud fra grænseværdien 1,16 kg N per årstæve for eksisterende minkhaller og 1,0 kg N per årstæve for nye haller. Den samlede emissionsgrænseværdi for minkproduktionen på bedriften udgør derfor 2.784,8 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra anlægget er beregnet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge beregningerne bliver ammoniakemissionen i ansøgt drift i alt 2.749 kg N.

Foder herunder fosfor

Foder til mink produceres centralt på fabrik som færdigfoder. Foderet tilpasses dagligt minskens vækststadium, hvilket optimerer foderoptagelsen. Der fodres 2 gange dagligt i perioden fra slutningen af maj til ultimo august i redekasserne. Herefter 1 gang på buret, hvilket minimerer spild af foder og fremmer optagelsen af næringsstofferne fra foderet i dyret.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Alle vandventiler på farmen er af ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er ingen belysning i minkhaller, og hallerne er ligeledes med naturlig ventilation, hvorfor der ikke er et energiforbrug til dette. Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder. Vandet opvarmes med diesel i frostperioder.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er konstant flydelag på gyllen i tanken uden fast overdækning. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnlige, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, og der er krav om, at tanken efterses hvert 10. år for at kontrollere, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Kolding Kommune vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv resourceudnyttelse.

Det vurderes sammenfattende, at husdyrbrugets management er at betragte som BAT.

Staldindretning

Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi kan ansøger selv bestemme, hvor på minkfarmen de ammoniakreducerende virkemidler til opfyldelse af grænseværdien ønskes anvendt. For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt er der daglig tømning af gødningsrenderne, et proteinindhold på 31 % af OE, og ansøger har desuden valgt at tilføje halm ad libitum.

BAT for pelsdyrbranchen er 36 cm redebredde for nye minkhaller, et proteinindhold på 31 % af OE samt halm ad libitum. Proteinindholdet samt halm ad libitum vil blive stillet som et vilkår til hele farmen.

Projektet overholder samlet set, med de valgte virkemidler, det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 2.892,8 kg N/år for denne ejendom (se afsnit 6.1 Stalde og ammoniakemission).

Ansøgningen overholder således det emissionsniveau, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Kommunen vurderer, at BAT for staldsystemet er opfyldt i det konkrete projekt.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at der er anvendt BAT i forhold til staldsystemer og ammoniakemission fra anlæg. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til emissionsgrænseværdien, hvilket dog sikres ved at fastholde de valgte teknikker ved vilkår.

Foder herunder fosfor

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring, idet næringsstofoptagelsen i dyret er optimeret, og spild af foder er ligeledes reduceret.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Udvidelsen medfører et forøget vandforbrug hovedsageligt et øget forbrug af drikkevand til dyrene. Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

BAT for opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning er beskrevet i BREF-dokumentet for bedste tilgængelige teknikker, og en overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF-dokumentet er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bedriften efterlever reglerne i ovenstående bekendtgørelse.

Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med udvidelsen tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Samlet BAT-vurdering

Kolding Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Endvidere vurderer Kolding Kommune, at emissionsgrænseværdien er overholdt, da det ansøgte projekt ikke overstiger de vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende minkhaller. Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra udvidelsen af husdyrbrugets produktion.

Vilkår for at sikre, at emissionsgrænseværdien overholdes, er vilkårene 5-8.

14 OPHØR

14.1 OPHØR AF HUSDYRPRODUKTIONEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I tilfælde af husdyrbrugets ophør vil samtlige minkhaller blive rengjort. Gødningsrender vil blive tømt for gødning, og gylletank og møddingsplads vil blive tømt og rengjort. Affald, maskiner og oplagret husdyrgødning m.v. vil blive bortskaffet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at ovennævnte handlinger er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for rotter.

VILKÅR

16. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.

17. Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

15 KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at bedriften efter gennemførelse af projektet herunder overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder hensynet til naboer og omgivelserne i øvrigt.

Kolding
Kommune

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lise Arp', positioned above a horizontal line.

Lise Arp

Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrugsafdelingen

Nytorv 11, 6000 Kolding

16 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING OG UNDERRETNING

16.1 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Du kan også finde Klageportalen direkte på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen med mindre der er særlige grunde til det. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er beskrevet nærmere i www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du. Hvis du tilhører en af de nævnte grupper, og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere din klage sammen med en begrundet anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Kolding Kommune vil sørge for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen. Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Hvem kan hjælpe? På www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen. Du har derudover mulighed for at kontakte supportfunktionen på e-mail: nmkn@nmkn.dk eller telefon 72541101.

Hvad er klagefristen? Onsdag den 20. maj 2015. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Du betaler et gebyr på 500 kr. med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra i dag.

16.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres den 22. april 2015 i Kolding Ugeavis og på Kolding Kommunes hjemmeside www.kolding.dk/miljoesager.

Uddrag af miljøgodkendelsen er udsendt til de berørte parter i perioden 24. marts 2015 til 14. april 2015. Der indkom bemærkninger til udkastet.

Da der ikke ligger bebyggelse inden for lugtgenekriteriet på 216 m, og udvidelsen sker integreret i farmen, vurderes det, at der ingen andre parter er i projektet end forpagter af arealerne.

Nedenstående parter har modtaget miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Jesper Christoffersen, Vonsildvej 112, 6000 Kolding

Forpagter af arealer

- Henning Bramsen, Vyffs Vej 24, 6000 Kolding

Parter med E-post:

- Konsulent: Vibeke Hagelskær Conradsen, København Fur, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. E-post: vlu@kopenhagenfur.com
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: sesyd@sst.dk

17 BILAGSOVERSIGT

Bilag 1: Vilkårskatalog

Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Bilag IV-arter

BILAG 1- VILKÅRSKATALOG

Miljøgodkendelsen gælder for anlægget og de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Ødisvej 15, 6000 Kolding. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 85071. Ejendommen har CVR nr. 28875304. Ejendommen er ejet af Jesper Christoffersen.

Husdyrproduktionen udvides fra 1.500 årstæver til 2.500 årstæver svarende til en udvidelse fra 51,7 DE til 86,2 DE (2014-tal).

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser.

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de nævnte vilkår i godkendelsen. Miljøgodkendelsen er gældende fra den 22. april 2015.

Der er stillet følgende vilkår for bedriften og tilhørende arealer (afsnitsnumrene henfører til godkendelsens afsnit):

3. Generelle forhold

1. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes på tlf. 79 79 74 39.
2. Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af, hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld i fremtiden.
3. Godkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden.

5. Husdyrhold

4. Miljøgodkendelsen omfatter en husdyrproduktion på 2.500 årstæver svarende til en årsproduktion på 86,2 DE. Årsproduktionen dokumenteres på baggrund af gødningsregnskab.

6. Stald- og lageranlæg

5. I de nye pelsdyrhaller skal der etableres gødningsrender med en bredde på mindst 36 cm.
6. Gødningsrenderne skal tømmes dagligt, dog ikke i perioder med længerevarende frost.
7. I minkhallerne skal der til opsamling af næringsstoffer i den urin, der afsættes uden for gødningsrenderne altid være rigeligt, tilgængeligt halm ovenpå redekasserne (halm ad libitum). Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

7. Foder

8. Der skal der anvendes foder med et proteinindhold på gennemsnitligt højest 31 % OE i uge 30-47. Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår.

9. Gener fra husdyrbruget

9. EGENKONTROL. Der skal føres logbog med angivelse af tidspunkt og forbrug af midler til fluebekæmpelse.
10. Der skal på ejendommen foretages effektiv rottebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.
11. Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Foderrester skal dagligt kommes i gylletank eller opbevares på møddingsplads.

11. Generelt om arealer

12. Al husdyrgødning skal afsættes til en godkendt modtager/tredjemand.

12. Driftsforstyrrelser og egenkontrol

13. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal, uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg, særskilt og på tydelig vis, kunne dokumentere overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen. Til dokumentation skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises de seneste 3 års gødningsplaner inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning (skema B1).
14. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.
15. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

14. Ophør

16. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.
17. Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

BILAG 2 - GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Nedenfor findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i godkendelsen.

Husdyrloven:

Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Pelsdyrbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 1428 af 13. december 2006 om pelsdyrfarme.

Museumsloven:

Lov nr. 473 af 7. juli 2001 jf. lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 48 af 13. januar 2010 om affald.

Naturbeskyttelsesloven:

Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

Bekendtgørelse om døde dyr:

Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

Lov nr. 472 af 1. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække med senere ændringer.

Habitatdirektivet:

Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Kommuneplan 2013-2025:

Kommuneplan 2013-2025 - Kolding Kommune.

BILAG 4 – Bilag IV-arter

Nedenfor findes en opgørelse over dyre- og plantearter, som findes eller sandsynligvis findes i Kolding Kommune, eller i naturområder, der modtager overfladeafstrømning fra Kolding Kommune, og som samtidigt findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet eller er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Nedenstående er for de fleste arters vedkommende udarbejdet på baggrund af "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007"

For arter, der ikke er omtalt i ovenstående håndbog er der suppleret med data fra Miljøcentrenes, Amternes og Kolding Kommunes nyere registreringer og SNS hjemmesider.

Pattedyr

Flagermus er vanskelige at kende fra hinanden og behandles under et. Flagermusene lever af insekter, som de fanger under flugten eller snapper dem i vandoverfladen eller fra blade. I sommerhalvåret opholder de sig oftest enkeltvis eller få sammen i dagtimerne i hulheder i træer, i fuglekasser, under stenbroer, på lofter og lignende uforstyrrede steder. I vinterhalvåret går de i dvale og skal have helst frostfrie og fugtige omgivelser som i hule træer, på lofter og i miner.

Alle danske arter er gået tilbage, men på grund af deres ret ubemærkede levevis er status for de enkelte arter usikker. Flagermus lider især under at de forhindres adgang til deres hvilesteder, og på deres vinteropholdssteder er de særligt sårbare.

Forekomst af de enkelte arter af flagermus i Kolding Kommune er dårligt kendt, men 9 af arterne er kendt fra det sydøstlige Jylland og kan forekomme i kommunen. Det drejer sig om følgende: Damflagermus, Vandflagermus, Dværgflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Skimmelflagermus, Troldflagermus og Pipistrelflagermus

Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle flagermus i området.

Odder (*Lutra lutra*) lever primært af fisk og er tæt knyttet til vand, især ved vandløb, søer og moser, men kan undertiden forekomme langs kyster.

I Kolding Kommune er der flere observationer af odder fra Åkær Å, Vester Nebel Å, Kolding Å helt ud i Kolding Havn, Seest Mølleå, Dons-søerne og Hartekanalene, Fovså, Spangså, Nørreå, Hjarup Bæk ved Søgård Sø og Vamdrup Å (Kongeå). Desuden er den i 2012 og 2013 angivet fra Binderup Mølleå, Solkær Å og Solkær Enge. Den kan således formentlig træffes i hele Kolding Å systemet med sideløb og tilknyttede søer og moser.

Den er overvejende aktiv om natten, men kan vænne sig til nogen forstyrrelser og være aktiv om dagen. Mulige trusler mod odderen og dens muligheder for at etablere en fast ynglebestand i beskyttelsesområdet er forstyrrelser i levestederne forårsaget af færdsel som f.eks. kanosejlad og fritidsfiskeri.

Der findes sandsynligvis ikke odder i nærheden af ejendommen. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Marsvin (*Phocoena phocoena*) forekommer i alle danske farvande. Den største kendte trussel mod marsvin er utilsigtet bifangst ved garnfiskeri, men også forurening, stærk bådtrafik og nedsat fødemængde kan have en negativ indflydelse på marsvinene.

Vurderingen af om hvorvidt driften af arealerne påvirker habitatområder med marsvin som udpegningsgrundlag sker i § 16-miljøgodkendelsen, hvori arealerne indgår.

Birkemus (*Sicista betulina*) lever især i tilknytning til moser og enge. Den skal kunne finde mere tørre lokaliteter i nærheden, hvor den kan overvintre i sin vintersøvn. I ådalene ligger de mest ekstensivt drevne naturområder i Danmark og det er sådanne steder birkemusen kan

leve. I Kolding Kommune er birkemus de sidste 10 år fundet i Svanemosen, Kolding ådal, Vester Nebel ådal, Seest Mølle ådal og Spangs ådal og den kan måske vise sig at være endnu mere udbredt og forekomme i de fleste ådale.

Det vurderes, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på birkemusen og dens levesteder, da ammoniakdepositionen er vurderet til ikke at have en effekt på Svanemosen herunder nærmeste mose beliggende ca. 1,9 km fra anlægget.

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*) er eftersøgt i Stenderup-skovene i 2003 uden dog at den blev fundet. Stenderup-skovene vurderes til at være en mulig lokalitet for arten.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Krybdyr

Markfirben (*Lacerta agilis*) er kendt fra det meste af Danmark, men den er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år og mange bestande er blevet isolerede. Markfirben er helt afhængig af arealer med løst jord ellers sand, hvor den kan grave sine æg ned på sydvendte, solbeskinnede skrånninger. Typiske levesteder er bakkede heder og overdrev med både høj og lav vegetation og spredte buske, klitter og strandoverdrev, kystskrænter, langs solbeskinnede skovveje, i grusgrave og på sandede jernbaneskrånninger.

I Kolding Kommune blev der i 2009 opdaget en lille bestand af markfirben ved kysten nord for Hejlsminde, men ellers er der ingen sikre observationer af markfirben i kommunen i de sidste 30 år. Den er blevet angivet fra bl.a. Svanemosen og Kolding Ådal, men uden foto, så det kan dreje sig om en forveksling med det langt hyppigere almindelige firben. Flere steder i Kolding Ådal systemet synes dog velegnet for arten, og den kan måske også findes andre steder i kommunen.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af de nærliggende beskyttede naturarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for markfirben i området forbliver uændret som følge af projektet.

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) yngler i rene, solbeskinnede, ofte små vandhuller under 100 m². De små larver bliver spist af fisk, men er der tæt undervandsvegetation i vandhullet kan de gemme sig deri. De voksne kan træffes i forurenede og skyggede vandhuller, men her yngler de ikke. Ofte ligger ynglevandhullerne i eller i nærheden af skov. Stor vandsalamander er tæt knyttet til sit ynglevandhul, og de voksne opholder sig for det meste i det eller i nærheden.

Stor vandsalamander forekommer ret hyppig i det meste af Danmark. Den er gået kraftigt tilbage i de sidste 100 år. I Kolding Kommune er stor vandsalamander fundet ret hyppigt i forbindelse med eftersøgning af andre padder. Den er især fundet i en del løvfrøvandhuller beliggende i nærheden af småskove.

Det kan ikke udelukkes at stor vandsalamander findes i nogle af vandhullerne omkring bedriften. Det vurderes, at bræmmerne omkring søerne er med til at sikre, at markdriften ikke påvirker søerne, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhullerne som levested for stor vandsalamander, eftersom ammoniakdepositionen er meget begrænset til de nærliggende vandhuller. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) yngler især i næringsfattige, evt. brunvandede søer, tørvegrave og moser omgivet af større arealer med ekstensiv drift, hvor den ofte opholder sig udenfor yngletiden. Uden for yngletiden træffes den tæt ved sit ynglested.

I Kolding Kommune er kendskabet til forekomsten af spidssnudet frø ret begrænset, da der ikke foreligger en samlet registrering. I forbindelse med eftersøgninger af andre padder er den

blevet registreret som sjælden og spredt over det meste af kommunen. I Svanemosen og i Nørremosen ved Skærsø er der store ynglebestande.

Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller i nærområdet, da denne er fundet i Svanemosen. Da antallet og omfanget af vandhuller, søer og engarealer ikke ændres i forbindelse med projektet, forventes ingen negativ påvirkning af eventuelle levesteder for spidssnudet frø.

Løvfrø (*Hyla arborea*) yngler især i varme, solbeskinnede, vegetationsrige, lavvandede damme nær buskads eller skovbryn. Uden for yngletiden opholder den sig i solbeskinnede buskads ofte af brombær eller i skovbryn nær yngle vandhullet.

I Kolding kommune forekommer løvfrøen ret hyppig på Stenderup-halvøen, omkring Almind-Viuf og ved Stepping. Vejle amt har gjort en stor indsats for arten, og bestanden er 10-doblet siden 1990. Den er dog gået tilbage siden 2004 efter at amtets indsats er ophørt.

Løvfrøen er i 2009 registreret i mange af vandhullerne ved bedriften, det nærmeste vandhul hvori der er registreret løvfrø ligger ca. 610 m nordøst for ejendommen. Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav.

Løgfrø (*Pelobates fucus*) yngler i solbeskinnede, rene vandhuller og småsøer uden fisk ofte omgivet af ekstensiv drevne arealer. Uden for yngletiden forekommer den især på arealer med løs jord eller sand, hvor den nemt kan grave sig ned. Den er kun aktiv om natten, hvor den søger føde på åbne arealer som enge, moser, heder, overdrev og dyrkede marker. Den er sjælden i Danmark og er gået voldsomt tilbage. Den er fundet spredt over det meste af landet med de største bestande i det vestlige Sønderjylland, på Djursland og på Viborg-egnen.

I Kolding Kommune er løgfrøen kendt fra et vandhul nær Vamdrup, hvor der er en meget lille og stærkt truet bestand.

Den blev eftersøgt i 2010 og 2011 uden held, og i 2012 og 2013 blev der udsat haletudser af løgfrøer ud i restaurerede vandhuller i området mellem Drenderup og Vamdrup. Den kan måske findes andre steder f.eks. i den sydvestlige eller nordvestlige del af kommunen, da løgfrø er kendt fra den nordlige del af Haderslev kommune samt nord og vest for Skærsø. Truslerne mod arten vurderes at være isolation og ødelæggelse af yngleområdet, da den har en meget ringe spredningsevne.

Pga. afstanden til vandhullet med Løgfrøen vurderes det, at der ikke vil være en negativ påvirkning af arten.

Hverken klokkefrø (*Bombina bombina*), springfrø (*Rana Dalmatina*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*) eller Strandtudse (*Bufo calamita*) findes så vidt vides ikke i Kolding Kommune.

Fisk

Snæbel (*Coregonus lavarethus*) findes kun i Vadehavet og den yngler kun i vandløb, der udmunder i Vadehavet, herunder Konge Å og Ribe Å.

Arealerne omkring bedriften afvander ikke til Vadehavet, og desuden vurderes arealerne og driften af disse i den tilhørende § 16-miljøgodkendelse.

Insekter og andre leddyr

I Kolding Kommune er grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*) set uregelmæssigt i Svanemosen - sidst i 2006. Den er tæt knyttet til vandplanten krebseklo, som den borer sine æg ind i. Der er ikke krebseklo i nogle af søerne i Svanemosen, men grøn mosaikguldsmed kan også bore sine æg ind i andre sumplanter som dunhammer og pindsvineknop. Der findes dog krebseklo i søer i nærheden af Svanemosen, hvor den måske kan have ynglet. Grøn mosaikguldsmed er kendt fra Svanemosen syd for Kolding og det sydvestlige Sønderjylland.

Stor kæruldsmid (*Leucorrhinia pectoralis*) yngler især i sure, næringsfattige, brunvandede småsøer, tørvegrave og moser med rig vegetation af vandplanter og tørvemoser I Kolding

Kommune er stor kærguldsmed kun kendt fra Svanemosen med et fund i 2003, men er ikke set siden. Efter omfattende rydninger i Svanemosen i forbindelse med et genopretningsprojekt, synes området dog velegnet for arten, og det er muligt, at den kan genindvandre.

Eremit (OSMODERMA EREMITA) og Stellas Mosskorpion (*Anthrenochernes stellae*) er ikke kendt fra Kolding Kommune. De er blevet eftersøgt i Stenderup Midtskov.

Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*) yngler i næringsfattige, klare eller brunvandede søer med rig bredvegetation ofte af hængesæk. Den er meget sjælden i Danmark og i Jylland kendes den kun fra Skærsø (Kolding Kommune). Den har ynglet i de oversvømmede lavninger langs bredden og i tilstødende gamle afvandingskanaler. Den overvåges i NOVANA-programmet af Miljøcentret, hvor den blev set i 2004, men ikke i 2007. Den kan dog godt være der endnu.

Bred Vandkalv (*Dytiscus latissimus*) kendes ikke fra Kolding Kommune.

Projektet vurderes ikke at have nogen negativ indvirkning på disse arter eller deres levesteder, da antallet og omfanget af vandhuller og søer ikke ændres i forbindelse med projektet.

Muslinger og andre bløddyr

Flodperlemusling (*Margaritifera margaritifera*) kendes kun fra Varde Å – den har desuden været udsat i Skjern Å, Sneum Å samt Kongeåen, men der er ikke kendskab til, om arten har klaret sig.

Tykskallet malermusling (*Unio crassus*) har tidligere været kendt i både Jylland, Fyn og Sjælland, men dens bevaringsstatus i Jylland er p.t. ukendt.

Det vurderes, at projektet ikke vil få indvirkning på muslingearter opført på bilaget, da arealet omkring bedriften ikke afstrømmer til ovennævnte vandløbssystemer.

Sump-vindelsnegl, skæv vindelsnegl

Arterne er på Habitatdirektivets bilag II og er en del af udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 96 – Lillebælt. De to mest sjældne arter - sump-vindelsnegl og skæv vindelsnegl lever af bakterier, der trives bedst ved moderat fugtighed, højt pH og højt calcium-indhold. Arterne findes derfor kun på ekstensivt græssede, ugødskede, kalkholdige og moderat fugtige lokaliteter og truslerne imod dem er derfor gødskning, tilgroning og afvanding/dræning.

De to sjældne vindelsnegle er ikke fundet i Kolding Kommune i NOVANA-overvågningen i 2005-2007. Sump-vindelsnegl blev fundet i Fredericia Kommune ved Spang Å i Elbodalen og i Taulov Sø i store mængder nær grænsen til Kolding Kommune. Den er desuden fundet på spredte, kystnære lokaliteter på Sydvestfyn og i Sønderjylland syd for Haderslev Fjord. Skæv vindelsnegl er fundet et par steder på Sydvestfyn.

Det vurderes, at projektet ikke vil få en negativ indvirkning på arterne og deres levesteder, da de ikke findes i nærheden af bedriften.

Karplanter og mosser

Der findes 7 plantearter på habitatdirektivets bilag IV: enkelt månerude, vandranke, liden najsede, fruesko, mygblomst, gul stenbræk og krybende sumpskærm. Kun gul stenbræk har vokset i Kolding Kommune i en mose nær Gravens i slutningen af 1800-tallet og ikke set siden.

Der findes 2 arter af mosser på habitatdirektivets bilag IV: grøn buxbaumia og seglmos. Ingen af disse er kendt fra Kolding Kommune.

Samlet vurdering

Det vurderes i henhold til habitatdirektivet, at det er uden for enhver videnskabelig tvivl, at projektet kan have en skadevirkning på Bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Derfor vurderes det, at en nærmere konsekvensvurdering ikke er nødvendig.

Udklip fra vejledningen til habitatbekendtgørelsen – juni 2011 – miljøministeriet.

Det skal vurderes om projektet kan påvirke Bilag IV-arterne væsentligt. Det er en væsentlig påvirkning, hvis projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen eller hvis den gunstige bevaringsstatus ikke kan opretholdes/opnås.

Bevaringsstatus afhænger af den nuværende tilstand såvel som prognosen for dens udvikling.

En *arts* bevaringsstatus anses for gunstig, når:

- 1) data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder,
- 2) artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- 3) der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande.